

fjærnt fra hans Digterkald, og skulde der være nogle af disse Enkeltheder, hvor en og anden mener at skulle udtale sig anderledes i Kraft af større faglige Autoriteter, saa vilde det være smaaligt at tage Maal paa Bjørnsons Indlæg og dets Virkning med en saadan Alen.

For at nævne en Enkelthed, som mange utvivlsomt ville tage op, og endog mene deri at finde en stor Fare for Ungdommen: Bjørnson ser ved flere Lejligheder Sædelighedens Fremgang gennem Evolutionsteoriens (Udviklingslærens) Øjeglasse, og naar man nu ikke hylder denne, men betragter dens Udbredelse som Vildledelse, saa vil man ikke have Sædeligheden støttet med Argumentation af denne Slags. Jeg skal ikke her prøve at imødegaa denne Ængstelighed, men blot bemærke, at selv om man ikke gaar med paa Evolutionsteorien som *Helhed*, saa have Mænd som Darwin paavist mangan en *Enkelthed*, som ikke kan bestrides, og det turde være, at det netop er saadanne, der dukke op i denne Del af Bjørnsons Argumentation.

Men fortjener Bjørnson ikke Utak, fordi han i den Grad har villet, at intet skulde forsømmes, at han har begivet sig ind paa Omraader, som til Dels ligge uden for hans egentlige Livsopgave, saa kan der næppe tænkes nogen, for hvem ikke Bjørnsons Ord faa Vægt, naar han fører Argumentationen over paa sit eget, navnlig hvor han bringer *Skjønhedslængslen* ind i den. Mens man her lytter til hans Tale, drager den fagre Skare fra den Skjønhedsverden, han som faa har malet, forbi ens Syn og stræber at indelske det, som det er Bjørnson saa inderlig magtpaaliggende at faa ind. Det er dog ikke i nogen stor Del af Bogen, at Bjørnson ligesom slaar paa Skjønhedsstrængen; men naturligvis klinger der jævnt hen noget af den. Dette skal derfor heller ikke her nævnes vidtløftig, men Vægten deraf bliver lige stor; thi Sagen er, at den Mand, der her er Bannerfører for Sædeligheden, er en af dem, der ledede Tusinders Skjønhedslængsel ad de Veje, der altid gaa højere og renere. *De Veje kunne ikke skilles fra sædelig Renhed.*

Hvad Enkeltheder angaar, giver Bjørnson mangt et godt Raad; men man bør søge det i dets Sammenhæng; Bogen er ikke vidtløftig.

Ganske særlig kan det nok siges, at hans Raad er rettet til *Kvinderne*, som han helt igjennem hævder som dem, der